N°. 227. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- *Blad.*

Woensdag 24 *September.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Het Antwerpsch Handelsblad meldt, dat de regtbank te Antwerpen, in hare zitting van Vrijdag middag, de incompetentie door den procureus des konings in de zaak van den heer *Cramer* ingeworpen, ter zijde gesteld heeft, op grond dat de in der tijd door dezelfde regtbank gegeven ordonnantie de zaak reeds beslist had, en het publiek ministerie het arrest van annulatie van het hof van appel had behooren voor den dag te brengen; en heeft voorts de regtbank een arrest gegeven dat de heer *Cramer* behoorde in vrijheid gesteld te worden. Dit bevel aan den directeur der gevangenis beteekend zijnde had deze geantwoord, dat hij den heer *Cramer* niet dan op bevel van den procureur des konings kon loslaten, terwijl deze laatste op de eveneens aan hem gedane vordering te kennen gegeven heeft »dat hij zijn pligt kende." Intusschen is de heer *Cramer*, gelijk wij hierboven gemeld hebben, Zondag morgen onder geleide naar onze grenzen gebragt. Dezelve heeft van uit zijne gevangenis, bij een in het *Journal du Commerce* geplaatsten brief, zich over de hem aangedane behandeling ten sterkste beklaagd.

— De voormalige gouverneur van Zuid-Braband *van der Fosse*, die dezen post tijdens het uitbreken van het oproer te Brussel in Augustus 1830 bekleedde, is dezer dagen te Aken overleden.

— De cholera is in het detentiehuis te Gent afnemende, doch heeft zich thans in het huis van correctie van St. Bernard geopenbaard.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten September.

De berigten sedert gisteren uit Madrid ontvangen, bepalen zich tot eenige bijzondere brieven van den 12den dezer gedagteekend, en hoofdzakelijk vermeldende, dat men ook daar de discussie der cortes over het finantieel ontwerp met gespannen verwachting te gemoet zag. Men meende dat het ministerie, ziende dat niet alleen de meerderheid der afgevaardigden de geheele erkenning der cortes-schuld wil doordrijven, maar dat ook de bevolking van de hoofdstad zich daaraan laat gelegen liggen, besloten had om zich met dit voorstel der commissie te vereenigen, doch daarenboven op de noodzakelijkheid aan te dringen dat hetzelfde voorregt, ten minste gedeeltelijk, aan de leeningen sints 1823 gesloten, werd verleend. Voorts begon men te Madrid meer en meer bezorgd te worden voor de gevolgen van den opstand in Biscaye en Navarre, waar men overtuigd was, dat het den generaal *Rodil* aan de middelen ontbrak om de insurgenten tot onderwerping te dwingen. Eindelijk wilde men weten, dat de leden der oppositie in de kamer van afgevaardigden zich den vorigen avond hadden verstaan om eene petitie aan de koningin-regentes te onderteekenen, waarbij op het ontslag der tegenwoordige ministers, en hunne vervanging onder anderen door de HH. *Calatrava*, *Ulloa*, *Bardaxi* en den generaal *Valdez* aan te dringen.

Van de Spaansche grenzen deelt het ministerieel avondblad de volgende telegrafische depeche mede:

» *Rodil* is den 14den te Vittoria aangekomen, van waar hij zich in de vallei van Boronda met *Lorenzo* en *Figueira* zal vereenigen. Twee bataillons insurgenten hebben vruchteloos eenen aanval op Elisondo gewaagd."

De bijzondere berigten van de grenzen tot den 16den schijnen te bevestigen, dat *Zumala Carreguy*, na een en andermaal de troepen der koningin, onder den brigadier *Caroudelet*, te Viana te hebben geslagen, de Ebro is overgetrokken, en naar de zijde van Miranda tracht door te dringen.

— Uit Ancona schrijft men van den 16den dezer, dat de generaal *Cubieres* met een zijner adjudanten en den militairen intendant, naar Milaan was vertrokken, zoo men meende, om in het kamp van Verona de oefeningen van het Oostenrijksch leger bij te wonen. Het artikel dat voor eenige dagen in de *Augsburgsche Zeitung* werd opgenomen, ten aanzien van de ontruiming van Ancona, wordt door het *Journal de Paris* aldus beantwoord:

» De *Augsburgsche Zeitung* deelt een bijzonder berigt uit Turyn mede, waarvan de voorzigtige uitdrukkingen welligt konden doen vermoeden, dat het uit eene goede bron afkomstig was. Wij kunnen echter stellig verzekeren, dat de bijzonderheden, die men daarin ten aanzien van onderhandelingen over de bezetting van Ancona en het bezit van Algiers vermeld vindt, niet alleen onnaauwkeurig, maar geheel, zoowel wat de zaak zelve als de vorm betreft, verdicht zijn."

— Te Auchy, in het departement du Pas-de-Calais, is dezer dagen een der aanzienlijkste katoenspinnerijen van Frankrijk een prooi der vlammen geworden.

— Ter beurze werd heden verzekerd dat de heer *Rothschild*, ten gevolge van zekere berigten uit Londen ontvangen, zijnen neef, die reeds voor twee dagen naar Madrid was vertrokken, heeft terug ontboden. Voorts verspreidde men nog het gerucht, dat het gouvernement door den telegraaf de tijding ontving, dat door de kamer van afgevaardigden te Madrid was besloten, de leening der cortes te erkennen, en de overige tot op een derde tiereeren.

Heden (20 *September*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 105; 3 pCt. 76,55; Sp. perpet. 5 pCt. 36⅜; 3 pCt. 26½; Cortes 42½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten September.

Bij besluit van Z. M. den Koning, dezer dagen genomen, hebben eenige bevorderingen bij het wapen der kavalerie plaats gehad, te weten:

Bij de afdeeling kurassiers N°. 1. Tot eerste luitenants, de tweede luitenants B. L. Cluysenaar, J. D. van der Wijck en A. Lutz; tot tweede luitenants effectief, G. H. J. Michelhoff en J. A. van den Bosch, à la suite geplaatst.

Bij de afdeeling N°. 3. Tot ritmeester der 1ste klasse, F. F. Mollinger, ritmeester van de 2de klasse van het regiment ligte dragonders N°. 4; tot 1sten luitenant, P. J. Heyblom, tweede luit. van de afdeeling, en tot tweede luitenants effectief, de tweede luitenants à la suite J. A. Visbach Lobry en A. T. D. Plänken.

Bij het regiment ligte dragonders N°. 4. Tot ritmeester van de tweede klasse, T. T. Loeff, 1ste luitenant van de afdeeling kurassiers No. 1; tot tweeden luitenant effectief L. A. van Ittersum, à la suite van het regiment geplaatst.

Bij het regiment N°. 5. Tot tweede luitenants effectief, E. C. F. de Quay en C. E. Fraser, à la suite van het regiment.

Bij het regiment Huzaren N°. 6. Tot tweede luitenants effectief, J. Paulus en J. O. B. Boreel, à la suite van het regiment.

Bij de afdeeling kurassiers N°. 9. Tot eersten luitenant, de tweede luit.-adjudant J. W. Copes van Hasselt, met bepaling dat hij in zijne betrekking van adjudant zal verblijven, en tot 2den luitenant effectief, H. A. Tobias, à la suite geplaatst.

Bij het regiment lansiers N°. 10. Tot tweede luitenants effectief, J. T. Gobius en G. C. Snouckaert van Schauburg, mede à la suite van het regiment.

In hunnen tegenwoordigen rang en ancienniteit zijn bij het leger in Oost-Indië overgeplaatst, de tweede luitenants C. von Furstenrecht van de 13de en P. Wilschut van de 18de afd. inf.

Aan den adjudant-paardenarts W. de Kleyn, van het regiment lansiers N°. 10, is het non-activiteits tractement toegelegd.

— Naar men verneemt zal in den loop dezer week op het Loo, in tegenwoordigheid der koninklijke familie, de plegtige geloofsbelijdenis worden afgelegd door Z. K. H. Prins *Willem Alexander Frederik Konstantijn Nicolaas Michael*, tweeden zoon van Z. K. H. den Prins *van Oranje*.

— Uit 's Hage meldt men, dat het getal leden van de maatschappij tot bevordering der toonkunst, ter gelegenheid van het in de volgende maand te houden algemeene muzijkfeest, aanzienlijk toegenomen is; en dat dit getal, wat alleen 'sGravenhage betreft, ruim 500 beloopt. De zangoefeningen zullen tot het te houden muzijkfeest in 's Hage des Zon- en Woensdags worden gehouden.

— Dezer dagen zijn te Amsterdam gearriveerd de hertogin *van Saksen-Meinungen* en de hertogin *van Saksen-Weimar* met gevolg.

— Uit Rotterdam wordt gemeld, dat aldaar ll. zaturdag in het gereformeerde burger-weeshuis is overleden *Heintje Emons*, den zeldzamen ouderdom van 102 jaren bereikt hebbende. Zij was van hare vroegste jeugd in het gesticht opgenomen en had hetzelve nimmer verlaten.

— Uit Vlissingen schrijft men dat aldaar ter reede is gekomen, het Nederlandsche driemastschip *Henriette*, kapitein *A. J. Onswedden*, welke bodem Antwerpen verlaten heeft, ten einde, gelijk zoovele andere, van Rotterdam voor rekening van een Hollandsch huis te gaan varen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten September.

Volgens berigt uit Berlijn van den 17den september is aldaar dien ochtend ten 4 uren aan verzwakking, na eene ziekte van drie dagen, overleden, de werkelijke minister *von Schuckman*, in den ouderdom van 79 jaren.

— Volgens berigten uit St. Petersburg van den 10den waren honderd en tien duizend man der uitgelezenste troepen in en rondom die

stad verzameld, en was de Newa met oorlogsschepen als bedekt, ter viering van de plegtige inwijding der *Alexander*-zuil, op den eerstvolgenden dag. De Keizer zou zich den 17den naar Moskau en de Keizerin twee dagen later naar Berlijn begeven.

— Uit Weenen wordt van den 10 september nader het volgende gemeld omtrent den brand te Weener-Neustadt: » De in de geschiedenis van Oostenrijk en Duitschland bekende stad Weener-Neustadt is eergisteren door eenen brand van twaalf uren in de asch gelegd. Van meer dan 600 gebouwen, waaronder drie kerken, staan er nog slechts weinige huizen, en meer dan 9000 personen hebben hunne woning en gedeeltelijk hunne have verloren. Ook vele menschen hebben in de vlammen hunnen dood gevonden, daar deze bij eenen hevigen wind zich met verbazende snelheid verspreidden, en door de ontstane gloeijende hitte van den dampkring in eenen aanmerkelijken omtrek tot eenen zoo hoogen graad vermeerderd werd, dat elke poging van hulp onmogelijk was. Het getal slagtoffers kan nog niet naauwkeurig opgegeven worden, doch kan, naar dat der vermisten, op meer dan vijftig worden begroot. De schade aan gebouwen en waren beloopt in de millioenen, daar te Neustadt aanmerkelijke magazijnen voor Weenen waren, en deze plaats een grooten voorraad, inzonderheid van hout, alsmede verscheidene fabrieken, suikerraffinaderijen enz. bevattede, die geheel en al eene prooi der vlammen zijn geworden. Uit het raadhuis en andere openbare gebouwen kon mede niets gered worden, en in zoo verre is de schade onherstelbaar. Het grootste getal huizen is gelukkig verwaarborgd. Omtrent de oorzaak van den brand weet men nog niets zekers; volgens geruchten, zou de brand op verscheidene punten gestiecht zijn."

— De groote droogte, waarover in eenige staten van Duitschland geklaagd wordt, heeft dezen zomer ook in eenige streken van Zwitserland geheerscht. De schaarste van water was op sommige plaatsen zeer groot. Verscheidene molens en fabrieken hebben moeten stil staan. Te St. Gallen en in den omtrek heeft men het drinkwater bij den emmer verkocht.

— Volgens tijdingen uit Napels, van den 6den dezer, had de uitbarsting van den Vesuvius wel opgehouden, doch waren de verschijnselen nog altijd vrij verontrustend. Iederen dag verheffen zich vervaarlijke rookkolommen uit het binnenste van den krater, die zich gewoonlijk in eenen doordringenden fijnen aschregen oplossen, en van tijd tot tijd met geweldige ontploffingen verzeld gaan. De cicerone van den Vesuvius, *Salvatore*, is van meening, dat er nog eene geweldige uitbarsting zal volgen. — Drie honderd huisgezinnen zijn ten gevolge van den jongsten lavavloed van hunne woningen en grondbezittingen beroofd. De regering heeft eene som van 5000 dukaten aangewezen, om hun onderstand te verleenen.

Dom *Miguel* heeft aan verscheidene Engelsche zee-officieren op halve soldij, die zich te Napels bevinden, geschreven, ten einde hen aan te werven voor eene expeditie, welke hij in Holland zou voorbereiden. Ondanks alle voordeelige aanbiedingen, heeft hij echter tot dus verre geen gehoor gevonden.

— Onder dagteekening van den 11den schrijft de *Augsburgsche Zeitung* uit Weenen:

» Over Genua heeft men hier voor de zaak der jonge Koningin zeer ongunstige berigten uit Spanje ontvangen; men meent dat het tegenwoordig bestuur zich niet kan staande houden, maar hetzij voor Don *Carlos*, hetzij voor de ultra-liberalen zal plaats maken. De Koningin-Regentes gevoelt het gevaarlijke van haren toestand, en vele der aanzienlijkste familien zoeken in Italien eene schuilplaats.

» De Turksche post van den 26sten augustus heeft weinig belangrijks medegebragt. Men wilde dat het gouvernement eene uitgebreide zamenzwering ontdekt had, ten doel hebbende den Sultan om 't leven te brengen, en door de aanhangers van *Mahemed*-ali aangestookt. Een aantal personen zijn in hechtenis genomen, en er werd eene commissie door de Porte naar Brussa gezonden, om daar de schuldigen te vervolgen. — Aan de zijde van Koniah zoude voorts een legerkorps van Turksche troepen bijeen trekken en onderscheiden regimenten der nieuw georganiseerde militie waren bestemd om zich derwaarts te begeven. De zamenstelling dezer militie is op den leest der Europesche burgerwapening geschoeid; zij is even als in Pruissen in klassen verdeeld, en wordt gedeeltelijk tot het staande leger gerekend te behooren. De mobiele regimenten komen eenmaal 's jaars bijeen om zich in den wapenhandel te oefenen. Het voornoemde legerkorps moest zoo het heet ook tot dat einde strekken, doch heeft inderdaad meer het aanzien van een observatie-leger tegen Syrien. Men schijnt dus aan het volkomen herstel der rust in die provincie nog weinig te gelooven."

Het Turksche dagblad van den 25sten Augustus bevat, na wegens de laatste gebeurtenissen in Syrie lang een diep stilzwijgen bewaard te hebben, deswege een zeer opmerkelijk artikel, waarin het zegt, dat de Porte zich bedrogen heeft gezien, door aan *Mahemed*-ali, nevens het bestuur over Egypte, ook de zorg over de bevolking van Syrien toe te vertrouwen, daar hij, buiten medewerking der Turksche regering, na te Jaffa talrijke troepen ontscheept te hebben, dwangmaatregelen had aangewend, door welke veel bloed gespild was. Als hoofd van den staat en vader van zijn volk, zoo luidt het verder, kan de Sultan soortgelijke gebeurtenissen niet onverschillig aanzien, en heeft gevolgelijk besloten de zaak nader te onderzoeken en zijne tusschenkomst tot vereffening daarvan te bezigen.

ENGELAND.

LONDEN, den 21sten September.

De feestmaaltijd ter eere van lord *Grey* heeft den 15den te Edinburg plaats gehad, waar hij dien dag was aangekomen. In een van hout opgeslagen, maar ruim en prachtig versierd en verlicht gebouw namen niet minder dan 2,768 personen aan dezen maaltijd deel, terwijl bovendien de galerijen met lieden van rang, waaronder vele vrouwen, gevuld waren. Ook lord *Brougham* was onder de genoodigden. Aanspraken en toasten ontbraken niet, terwijl het burgerregt der Schotsche hoofdstad, in eene allerkostbaarste gouden doos, den afgetreden minister is aangeboden.

Het verslag van dit feest is binnen den tijd van dertig uren van Edinburg herwaarts overgebragt.

— Laatstleden Dingsdag had de plegtige begrafenis der gemalin van don *Carlos* in de kapel te Gosport plaats. Daar dit gebouw, in weerwil der gemaakte vergrooting, nog zeer klein is, werd slechts aan omtrent honderd en veertig personen, buiten degenen die tot den trein behoorden, toegang verleend, elk waarvan niet minder dan twee pond sterling voor eene zitplaats betaalde.

— Niettegenstaande de vermaningen van *O'Connell*, hebben de Iersche onruststokers, bekend onder den naam van Whiteboys, zich op verscheiden plaatsen weder aan verregaande ongeregeldheden schuldig gemaakt.

— De jongste berigten uit Jamaica zijn van den 2den Augustus en zeer geruststellende. Honderden weggeloopen negers waren gewillig teruggekomen, onder welke men eene vrouw opmerkte, die voor meer dan vijf-en-twintig jaren haren meester verlaten had en nu, met drie kinderen en haren kleinzoon, tot hem wederkeerde.

— Gisteren waren de 3 pCts. geconsolideerden 90 1/2 à 5/8; Spanje 53 3/8 à 5/8; Portugal 80 1/2 à 3/4; Holland 2 1/2 pCt. 51 1/2 à 5/8, en dito 5 pCt. 99 5/8 à 3/4.

163ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

EERSTE KLASSE.

Eerste Trekking: N°. 12289 *f* 5000. N°. 4416 *f* 1500, N°. 19772 *f* 1000.

Tweede ——— N°. 11638 *f* 1000. N°. 13139 *f* 2500.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 22sten September.*

TARWE. — Met goeden handel aan gebruikers: 126 ℔ witbonte Pools. *f* 215; - 129 bonte dito *f* 190; - 130 betere dito dito *f* 210; - 133 roodbonte Rost. *f* 178; - 127, 129, 130 Holst. *f* 160, 163, 165; - 126 Vriesch. *f* 150, niet mooi; - 127 puikere dito *f* 155; - 124 witbonte Eider *f* 145; - 133 roode Rost. *f* 180.

ROGGE. — Inlandsche flaauw, andere soorten prijshoudende: 118, 119, 120 Pruiss. *f* 143, 145, 150; - 121 Drenis. *f* 128; - 123, 124, 125 dito *f* 132, 134, 136; - 122 Holst. *f* 128, 130.

GARST. — Flaauw: 104 ℔ N. Oldamm. winter *f* 104.

HAVER. — Met meer handel: 73, 75, 76 ℔ Voer *f* 62, 65, 66; - 80, 81 dikke *f* 70; - 86, 91 dito *f* 80, [illegible]

BOEKWEIT. — Zonder handel.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

MAANDAG, *den 22sten September*

NEDERLAND. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.
Werk. Schuld 2 1/2	51 7/8	51 15/16	51 7/8
dito dito 5	98 7/8	98 1/8	98 7/8
Uitgestel. dito.	1 5/32		
Kansbill. dito.	22 7/16	22 9/16	22 9/16
Amort. Synd. 4 1/2	89 15/16	90	90
Dito dito. 3 1/2	72 13/16	72 1/4	72 13/16
Schatkistbill. 6	100 1/4	100 3/8	
Oorlogslast. . 5	100 1/2		
Leening 1831. 6			
Hand.-Maats. 4 1/2			
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb. . 3			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug 3			
SPANJE.			
Certific. Amst. 5	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito *f* 1000. . 3	[illegible]	25 3/4	25 1/8
Uitg. 3 pc. Sch. 5	10 7/8	11 1/16	11 1/16
Cert. B. Lond. 5	39 7/8	40 1/2	39 7/8
NAPELS.			
Certific. *L. & B.* 5			
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. *R.* 5			
RUSLAND.			
Obl. Hope 1828 5	102 7/8		
Dito 1829. . 5	103 7/8		

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en h. u.
Cert. dito 1831 5	97 7/8	98	
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig. 6	68 1/8		
Certific. dito. 6	68 1/8	68 1/4	
POLEN.			
Aand. h. fl. 300	117 1/2		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50	102 1/2	103	102 1/2
OOSTENRIJK.			
Aand. L. *f* 100.			
Dito dito 250. 4			
Metalliek. 5	98 1/8	98 1/4	98 1/8 à 1/4
Dito L. ben. . 5			
Dito. 2 1/2			
Obl. *Goll & C.* 5			
Dito. 4	87		
Ween. B. act. 3	1535		
N. Ween. Aand.	683		
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotsch.* 5	77 3/4		
GRIEKSCHE			
Dito te Lond. 5			

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.